






SUONENJOKI, RAKENNUSKULTTUURIN INVENTOINTIKOhteet OSAYLEISKAAVA-ALUEELLA

12.12.2007 Suonenjoen kaupunki, Tekninen osasto ja J-P Husso

MERKINTÖJEN SELITYKSET

- (# numero) = aiempien inventointien järjestysnumero
 osa-alueen tunnus A numero
 hierarkinen luokka: P = paikallinen, M = maakunnallinen, V = valtakunnallinen
 arvoluokka: HI = historiallinen, RH = rakennushistoriallinen, MA = maisemallinen
 luokittelutunnus I-IV, I = asemakaavalla suojeltavaksi esitettävät rakennushistoriallisesti Suonenjoen merkittävimmät rakennukset ja aluekokonaisuudet.
 II = merkittävät kohteet, joiden säilyminen suositellaan turvattavaksi asemakaavalla.
 III = kohteet, joiden säilyminen tulisi pyrkiä mahdollisuuksien mukaan turvaamaan asemakaavalla (purkaminen edellyttäisi perusteellisia kaavallisia selvityksiä alueen maankäytöstä). Kohde on rakentamisaikansa tyyppin hyvä esimerkki ja hyvin säilynyt.
 IV = Muut inventoidut kohteet, joihin ei kohdistuisi erityisiä suojeluintressejä. Kohde on mainitsemisen arvoinen, vaikkakin tavanomainen rakennusaikansa edustaja, tai on voinut olla aiemmin tyylikkäämpi, mutta muutosten tai kunnan huonontumisen myötä menettänyt aiempaa edustavuuttaan. Voi olla aluekokonaisuuden osana. Voi myös olla esimerkinnomaisena kohteena mukana, vaikka muitakin vastaavantasoisia, mutta kohteiksi ottamattomia on inventointialueella.

RAKENNUSKOhteet ALUEITTAIN,

Inventointikohteen numero ja nimi	osa-alueen tunnus,	hierarkinen luokka,	arvoluokka	luokittelutunnus
Lepomäki - Ritomäki				
177. Lepomäen siunauskappeli		M	RH	II
				Kappeli on merkittävä seurakunnallinen rakennus edustaen modernismin suuntausta olevaa 1960/70-lukujen tyyliä. Rakennettu v. 1970 Kaj Michaelin suunnittelemana. Sisätiloja muutettu 1990-luvulla.
178. Ortodoksinen kirkko		M	RH, HI	I
				Sisäremontin myötä kirkoksi vuonna 2007 muutettu merkittävä seurakunnallinen rakennus, jossa myös siirtokarjalaisten asutushistoria ilmenee.
12. Rinnemaja (# 12)		P	RH, HI	III
				Suonenjoen keskusta-alueen harvoja huvilamaisia rakennuksia, joka on säilynyt hyvin vanhassa asussaan. Tehty 1910-luvulla. Sisätiloja ei inventoitu.
179. Rinnemajantie 3, ent. Ratavartijan talo		M	RH, MA	II
				Rautatiearkkitehtuuria Savon radan rakentamisajoilta, 1800-l lopulta. Pihapiiri rakennuksineen säilytetty ilman suuria muutoksia.
180. Herralantie 112		P	RH	IV
				Asuinrakennus noin vuodelta 1938, jossa alkujaan 3 asuntoa. Yhä pitkälti sotien jälkeisessä asussaan, lukuun ottamatta alakerran asuntojen yhdistämistä, jolloin lattia- ja sisäkattomateriaalit uusittu.

Kirkkolanniemi, eteläosa (# 30)

A2

P

RH, MA

II

Niemekkeeseen vaihteittain rakennetut erityyiset talot kaarevien katujen varsilla ja vanhat pihapuutarhat luovat tälle alueelle miellyttävän tunnelman. Koska alueelle on ominaista eri aikakausien rakennusten muodostama moni-ilmeinen miljöö, on Kirkkolanniemestä otettu esimerkinomaisesti kohteiksi myös melko tavanomaisia rakennuksia.

181. Satamakatu 5 (ent. Lukkarinen, nyk. Roitto)

P

RH, MA

III



Huvilatyyliä 1900-luvun alkupuolelta, kantarakennus voi olla iäkkäämpikin.

182. Satamakatu 1 (ent. Sutinen, nyk. Boman)

M

RH

III



Sisätilojen järjestelyiltään onnistunut rakennus vuodelta 1956, jonka ulkoinen hahmokin erottuu muista aikansa taloista.

32. Satamakatu 2 Lätti (# 32)

P

RH

III



Vanha, monien laajennusten ja muutosten takia mielenkiintoisen monimuotoinen rakennus, jonka vanhin osa 1800-luvun lopun kartassakin. Sisätiloja ei inventoitu.

134. Satamakatu 4 (ent. VR ratavahtipumppuhuone, nyk. Sorsa)

P

RH

IV



Jykevästä hirsistä VR:n pumppaamon hoitajan-ratavahdin asunnoksi tehty talo ja sen talousrakennus. Nykyinen omistaja tehnyt erikoiset, talon tyyllille vieraat ulkoportaat katon kautta yläkertaan. Sisätiloja ei inventoitu.

183. Soitunlahdenkatu 1 (Sihvonen)

P

RH, MA

III



Soitunlahdenkadun talojen eheän kokonaisuuden osa. Talo valmistunut v. 1957. Ulko- ja sisäpuoli säilynyt hyvin 50-luvun tyyliä.

184. Soitunlahdenkatu 3 (Konttinen)

P

RH, MA

III



Soitunlahdenkadun talojen eheän kokonaisuuden osa. Hyvä esimerkki 50-l rakennuskannasta; talo valmistunut v. 1957. Kellarissa on autotalli. Sisätiloja ei inventoitu.

185. Soitunlahdenkatu 5 (Repo)

P

RH, MA

III



Soitunlahdenkadun talojen eheän kokonaisuuden osa, vuodelta 1958. Huomioitavaa talon julkisivussakin näkyvä kaksikerroksisuus ja kaksiasuntoisuuden vaatiman yksityisyyden järjestelyt, jotka sopivat hyvin nykyiseen yhden perheen käyttöönkin.

186. Soitunlahdenkatu 7 (Kylmä)

P

RH, MA

IV



Soitunlahdenkadun talojen eheän kokonaisuuden nuorin osa, vuodelta 1962. Sisäpuolelta ei inventoitu.

187. Siioninsillankatu 2 (Nykänen)

P

RH

IV



Esimerkki isosta tasakattokauden valesokkelillisesta täystiilisestä omakotitalosta. Rakennettu v. 1968.

188. Siioninsillankatu 6 (ent. Kokkonen, nyk. Pöyhönen)

P

RH

IV



Selkeä aikansa isohko omakotitalo. Ulko- ja sisäpuolelta edelleen pääosin alkuperäisenä, vesikatetta lukuun ottamatta. Päädyssä ulokeikkuna.

189. Siioninsillankatu 12 (Kunttunen)




P

RH

IV



Selkeä, isohko omakotitalo vuodelta 1961. Ulko- ja sisäpuolelta edelleen pääosin alkuperäisenä, vesikatetta lukuun ottamatta. Päädyssä ulokeikkuna.

- | | | | | | |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------|---|--------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 311. | Siioninsillankatu 14 (Rissanen) | P | RH | IV | Valmistumisajan, vuoden 1967, ominainen Kahi-tiilijulkisivu ja vihreä saumapeltikate. Lisänä koteloon piilotettu räystäskouru. Sisätiloissa yhä paljon alkuperäistä. |
| |  | | | | |
| 190. | Siioninsillankatu 3 (ent. Kotilainen, nyk. Raivio) | P | RH | III | Tyylikäs esimerkki 50-luvun isosta ja edustavasta omakotitalosta, vuodelta 1953, jossa ollut tilat myös hammaslääkäritoiminnalle. Ulkopuolelta edelleen pääosin alkuperäisenä, varsinkin pääsisäänkäynti mainitsemisen arvoisen. |
| |  | | | | |
| 33. | Siioninsilta | P | HI, MA | IV | Kirkolta Pappilan suuntaan tapahtuvaa kulkua helpottamaan tehtiin Kirkkolanniemen eteläkärkeen noin vuonna 1830 ensimmäinen silta, Siioninsilta-nimen saanut. Samalle paikalle on sittemmin tehty uusia siltoja, joista nykyinen on vuodelta 1987. |
| |  | | | | |
| 133. | Rantakatu 26 (rakennutti Zimmerman, nyk Tuovinen) | P | RH, MA | III | Kirkkolanniemen eteläkärkeen, lähelle Siioninsiltaa, noin vuonna 1915 hirrestä tehty rakennus, jota jatkettu 1950-luvulla ja kunnostettu lähivuosina tyyliin sopivasti. Sisätilojen muutoksia tehty. Pihapiirissä on rapattu talusrakennus. |
| |  | | | | |
| 31. | Rantakatu 22 (ent. Jalkanen) (# 31) | P | RH, MA | III | Ulkohahmoltaan kaunis esimerkki 1950-luvun "orgaanisesta" arkkitehtuurista, joka huomioi rakennuksen lähtilän, tässä tapauksessa mm. avokuistin ja erkkerin. 1952 valmistuneen talon sisätiloissa on tehty muutoksia äskeisen omistajavaihdoksen myötä, mutta talon henkeen sopeutuvasti. |
| |  | | | | |
| 191. | Rantakatu 16 (Hynninen) | P | RH, MA | IV | Yksi Kirkkolanniemen varhaisista taloista, ehkä vuodelta 1924. Sijoitettu rannan tuntumaan kulmittain, jolloin sisältä avautuu näkymät otollisiin suuntiin. Sisätiloja, joita ei inventoitu, on muutettu jonkun verran. Ruokakellari talon joen puoleisen osan alla tehty poltetusta tiilestä holvaamalla kolmella tynnyriholvilla, joita tukemassa ratakiskot. |
| |  | | | | |
| 192. | Rantakatu 14 (Roitto) | P | RH | IV | Vuoden 1952 rakentamista rappausjulkisivuineen. Harkitun hillitty kaidekoristelu. Ei erillistä talusrakennusta. |
| |  | | | | |
| 193. | Rantakatu 8 (nyk. Jussila) | P | RH | IV | Hyvä alueensa esimerkki 1900-luvun alkupuolen rakentamisesta, jota on lisärakennettu tasapainoisesti ja samanhenkisillä piharakennuksilla täydentäen. Sisätiloja ei inventoitu. |
| |  | | | | |
| 194. | Rantakatu 6 (nyk. Rintala) | P | RH | IV | Hyvä alueensa esimerkki 1900-luvun alkupuolen (kenties v. 1928) rakentamisesta, jota on lisärakennettu tasapainoisesti ja samanhenkisillä piharakennuksilla täydentäen. Sisätiloja ei inventoitu. |
| |  | | | | |
| 195. | Rantakadun venevajat | P | RH, MA | III | Eri-ikäisiä ja näköisiä umpiseinäisiä venevajoja, jotka mainiosti täydentävät jokimaisemaa Kirkkolanniemessä. Osa venevajoista on huonohkossa kunnossa. |
| |  | | | | |
| 196. | Pihlajakatu 30 (nyk. Korhonen Mauri) | P | RH | IV | Vuonna 1950 valmistunut, hyvä alueensa esimerkki 50-luvun rakentamisesta, vaikka ei enää ole ihan alkuperäisenä; tyylikäs viistottain sijoittunut avokuisti korvattu isommalla lasikuistilla 1990-luvulla. Sisätiloja ei inventoitu. |
| |  | | | | |

197. Pihlajakatu 32 (alkup. Penttinen, nyk. Turunen)



P RH III
Vuonna 1953 valmistunut pientalo, jossa monia harkittuja yksityiskohtia, suunnittelijana arkk. Toivo Pelli.

198. Pihlajakatu 35 (ent Toivonen, nyk. Korhonen Virpi)



P RH II
Nykyisiin katuhiin nähden poikkeava sijainti ja suuntaus selittyy talon rakentamisaikakohdalla, ehkä vuodelta 1911, jolloin ei vielä katuja ollut, ja sillä, että asemakaavan tonttijaossa ei ole huomioitu tätä olevaa rakennusta. Talon vanha tyyli on säilytetty hienosti, sekä sisällä että ulkona.

199. Pihlajakatu 33 (alkup. Vesterinen, nyk. Markkanen)



P RH IV
Monia Suonenjoen 50-luvun pientaloja suunnitelleen Uno Vesterisen omalle perheelleen suunnittelema ja v. 1956 rakennuttama talo. Sisäänkäynnissä tyyppilliset viistotut kehyspilasterit paneelointeinen. Sisältä pääosin entisellään, mutta pihan puolella ei ole enää alkuperäistä katosta.

200. Pihlajakatu 26 (Martikainen)



P RH IV
Yksikerroksisen kalkkihiekkatiilityn edustaja vuodelta 1968, joka kylläkin tavallista korkeammin seinin. Sisätiloja ei inventoitu.

201. Pihlajakatu 28 (Häkkinen)



P RH IV
1950 valmistunut pientalo, jossa Terrasit-rappaus ikkunapieliin tehtyine rappauskehyskiineen. Sisätiloissa tehty muutoksia, joten niitä ei inventoitu

202. Pihlajakatu 36 (nyk. Korhonen Juhani)



P RH IV
Ulospäin kokoistaan pienemmältä näyttävä, 1961 valmistunut pientalo, jossa asuintiloja kahdessa kerroksessa. Sisätiloissa tehty muutoksia, joten niitä ei inventoitu.

203. Pihlajakatu 38 (nyk. Hartikainen)



P RH, HI IV
Sahan ja tuolitehtaan ajoilta, ehkä vuodelta 1920 oleva asuinrakennus, jossa tehty monia muutoksia vuosikymmenten mittaan. Sisätiloja ei inventoitu.

204. Tapulikatu 3 (Huhtinen)



P RH III
Vuonna 1950 valmistunut tyylikäs isohko asuintalo. Avarat oleskelutilat, komea porras, vaikkakin sen lakkapanelointi jossain vaiheessa maalattu. Muutaman vuoden takainen sisäremontti on tehty talon vanha tyyli huomioiden. Pihassa rapattu talousrakennus.

205. Tapulikatu 5 (ent. Aranto, nyk. Sutinen)



P RH IV
1950- lukulaiseksi tyyppilinen, kaksiasuntoinen, rappauspintainen, tiilikatteinen 1½ kerroksinen pientalo, joka valmistunut vuonna 1952 antiikki-henkisine pylväineen. Sisäpuolelta ei inventoitu.

Kirkon seutu (312)



26. Suonenjoen ev.lut kirkko (# 26)



A3 V HI, RH, MA I
Kuuluu valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993 —luetteloon, jossa kirkon seudusta kerrotaan näin: ”Suonenjoen voimakkaasti kasvaneessa keskustassa muodostavat kirkko ja rautatieasema puistoineen yhä ehjän, kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön.”

V HI, RH, MA I
Maisemallisesti yhä tärkeässä asemassa säilynyt kaunis kirkko vuodelta 1865. Viimeisimmässä remontissa sisätiloihin palautettiin alkuperäisen mukaisesti tehtyjä koristeisia.

27. Kellotapuli (# 27)



V

RH, HI

I

Vuonna 1823 valmistunutta tapulia sanotaan Suonenjoen vanhimaksi rakennukseksi. Se on sopusuhtainen aikansa muistomerkki Suonenjoen ensimmäisen kirkon ajoilta.

28. Museo (ent. viljamakasiini) (# 28)



M

HI, RH

II

Yksinkertaisen selkeä rakennustyyppi, ainoa säilynyt lainajvästömakasiini Suonenjoella. Nykyisin museona.

Pihlajakatu, puoliväli (# 24) ja ympäristö

206. Pihlajakatu 19B (nyk. Korpirinne)



M

HI, RH, MA

II

A3.2
Pelkistetty rakennusmuoto, jossa rakennusaikansa tyylin kulmaikkunoiden vaikutelma selkeästi näkyvillä.

29. Pihlajakatu 18 Lukio (ent. Yhteislyseo) (# 29)



M

RH

II

Massoittelultaan ja yleisilmeeltään monimuotoinen, mutta silti selkeä 1950-luvun koulu-rakennus.

207. Kirkkotie 3 (ent. Paperikauppa Makkonen)



P

RH

IV

Esimerkki yrittäjän liike-asuintalosta. Ulkoasultaan yhä 1950-60-l tilassaan. Sisätiloja ei inventoitu.

25. Pihlajakatu 17 Vanhan apteekin talo (# 25)



P

RH

IV

Kantarakennus lienee tehty jo 1800-luvulla, ollut jo kauppaalikehenä 1900-l alussa. Ulkoasultaan nykyisin vaatimaton, ankeakin Minerit-verhouksensa ja asumattomuutensa takia. Silti pihan puolen rakennusmassoittelultaan monimuotoisen tyylikäs lasikuisteinen. Yläkerran monien pienten vuokra-asuntojensa takiaakin mainitsemisen arvoisen.

208. Kirkkokatu 1, As Oy Pankkila (ent. KOP)



M

RH

III

Liike- asuinrakennus vuodelta 1952, jossa katutasoon on tehty useita liikehuoneistoja, jotka nyt toimistokäytössä. Ylemmät kerrokset edelleen asuintoina. Julkisivuna hyvin säilynyt "Terrasit-rappaus". Asuntoja ei inventoitu.

209. Rajakatu 4 (ent. Tarvainen, nyk. Ylönen)



P

RH

III

Selkeämuotoinen liike-asuinrakennus olemattomine räystääineen ja suurine näyteikkunoinen, valmistunut v. 1960. Kellarissa on asukkaiden yhteiskäyttöön tehdyt sauna- ja varastotilat. Ullakolla kylmät irtaimistovarastot.

210. Pihlajakatu 11, As Oy Suonenjoen Pihlajanmarja



P

RH

III

Kaj Michaelin suunnittelema kerrostalo. Rakentamisajankohtansa, v 1970, tavan mukaan karu, silloista ympäristöään huomioimaton iso pelkistetty rakennusmassa maisemallisesti näkyvällä paikalla. Asuntoja ei inventoitu.

309. Pihlajakatu 13, As Oy Suonenjoen Pihlajakatu 13



P

RH

III

Asuinkekkostalo vuodelta 1976, tehty viereisen Pihlajakatu 11:n tyyllillä, paikalta purettujen puutalojen paikalle jokimaisemaan. Asuntoja ei inventoitu.

211. Pihlajakatu 9, As Oy Pihlajakatu 9



P




RH







IV

Pihlajakadun kauppakatuvaiheen ajalta olleiden puutalojen paikalle 1960-luvulla tehty kekkostalo. Sisätiloja ei inventoitu.

Kruununsillan ympäristö; Pihlajakadun ja meijerin rinne — Päivölänkatu A4

Vanhimman Suonenjoen taajama-asutuksen tienoota, jossa vanha, 1800-1900-l vaihteen rakennuskanta on valitettavasti pääosin purettu. Katutila on muuttunut mm. kerrostalojen rakentamisen ja Kruununsillan uusimisen myötä, mutta paikoin on vielä jäljellä hyviä kohteita.

212. Pihlajakatu 7 (Turpeinen) M RH, MA II

 Vanhaa, entisenä säilytettyä rakennusperinnettä pihapiireineen, noin 1900-luvun alkupuolelta. Suositeltavaa ikkunoiden kunnostustyötä vanhoihin menetelmin.
213. Rautalammintie 1 (Tanninen ja Helin) M RH, MA II

 Ansiokkaasti ennallistettu huvilahenkinen asuinrakennus joen tuntumassa. Rakennushirret peräisin Suontee-järven eteläpäässä olleesta talosta. Tehty huvilaksi 1919-1920 tälle paikalle. Talon piha-alue myös säilytetty vanhassa asussaan.
214. Kuopiontie 2C, Meijerin toimisto P RH III

 Valion suunnitteluosaston onnistunut toimistorakennus vuodelta 1962, johon meijerin johtajalle rakennettu asunto-osa liittyy jouhevasti.
215. Kuopiontie 2A, Meijerin asuntorakennus P RH III

 Jugend-henkinen jyrkkä harjakatto antaa meijerin työntekijöiden asuintalolle edelleenkin hyvän ilmeen loivakattoisesta laajennusosasta ja pelkistetystä julkisivusta huolimatta. Vanha osa tehty ehkä v. 1920, laajennus v. 1937 Kopolan puoleiseen päähän. Sisätiloja ei inventoitu.
35. Kuopiontie 1, Kääriäisen pyöräliike (# 35) P RH IV

 Vanha asuintalo (Kanttorila) 1800-luvulta, joka sittemmin muutettu liiketilaksi ja täydennetty asunto-osalla. 2000-l alussa tehty remontti jätti jäljelle lähinnä vain hirsisen ulkokuoren ja vesikaton, joka sekään ei ole alkuperäismallinen. Muistuma vanhasta Suonenjoesta, vaikkakaan ei enää kovinkaan alkuperäisenä. Sisätiloja ei inventoitu.
36. Karttulantie 15, Onnela (nyk. Alaluusua) (# 36) M RH, MA I

 Maisemallisesti tärkeässä asemassa oleva esimerkki vanhasta Suonenjoen viljelymaisemasta. Selkeämuotoinen asuinrakennus ilmeisesti 1800-luvun loppupuolelta. 2000-l tehty perusteellinen kunnostus ulkoasu säilyttäen. Päädyssä kaunis lasikuisti. Pihapiirissä edelleen vanhoja talousrakennuksia, joista nyt autokatokseksi muutettava on sijainnut Karttulantien toisella puolella
38. Jalkalantie 2, As Oy Jalkalankulma (# 38) P RH IV

 Viljelymaiseman keskelle v. 1961 tehty kerrostalo, kaavaillun lähiön aloitustaloksi. Päädyt muutettu v.2006 vesikattoremontin yhteydessä vesikaton kaltevuuteen. Sisätiloja ei inventoitu.
39. Tiedonkaari 1, Kopola (# 39) P RH IV

 Vanha maatilan talouskeskus joen rantarinteessä 1800-l loppupuolelta, jääneenä ympärille tulleen uudisrakentamisen väliin. Kopola on mittasuhteiltaan ja rakennustyyliiltään komea savolainen talonpoikaistalo, mutta asumattomana päässyt rapistumaan. Korjaustoimia hieman aloiteltu. Sisätiloja ei inventoitu.
216. Päivölänkatu 4, As Oy Torinkulma P RH IV

 Asuinkekkorastalo 1960-luvun alkupuolelta. Sijoittumissuunta valittu kaavaillun, mutta sittemmin toteutumattoman Jyväskylän-Kuopio valtatie linjauksen mukaisesti. Sisätiloja ei inventoitu.
217. Päivölänkatu 7 (ent. Pesula) P RH, MA IV

 Kunnallinen pesularakennus muistumana ajalta, jolloin talouksissa ei ollut pesukoneita eikä juuri muitakaan vaatteiden pesumahdollisuuksia. Rakennuksessa mielenkiintoinen yhdistelmä puu- ja rappausjulkisivua. Sisätiloja ei inventoitu.

218. Päivölänkatu 8 (Lammaskoski)



P RH, MA III

1½ kerroksinen asuinrakennus vuodelta 1952, jossa avarat huonetilat. Pienimittakaavaiset sisäänkäynnit. Ei erillistä talousrakennusta.

219. Päivölänkatu 10 (Varhamo)



P RH III

Selkeämuotoinen 50-l asuinrakennus, joka sekä sisä- että ulkopuoleltaan pääosin alkuperäisasussaan.

Asemakatu (# 17) — Aseman seutu — Rakkaudenkuja (# 16)

A5

II, osittain I

Asemakadun jyrkästi nouseva tiivis katutila on vaikuttavan kaupunkimainen ja ajallisesti kerroksellinen eri-ikäisine taloineen.

19. Asemakatu 2, Kutvosen kulma (# 19)



M RH, MA II

Kansanomaisen klassismin ja funktionalismin välivaihetta. Rakennusaika 1933 - 1934. Ikkuna-aukotus ja kattomuoto ovat perinteiset, mutta kadunkulmaan rajautuvan nurkan kaareva muoto on funktionalistisvaikutteinen. Kunnostettu tyylikkäästi vanhaa kunnioittaen.

22. Asemakatu 3, (ent. Yhdyslinna, nyk. Savon Voima) (# 22)



M RH, MA II

Komea ja kaupunkikuvallisesti edukseen näkyvillä oleva alkujaan pankki-, liike- ja asuintiloja käsittävä rakennus monine harkittuine yksityiskohtineen on tehty vuosina 1953-1954.

308. Asemakatu 4, (ent. Sjoen Yhteiskoulu, Laine, nyk)



P RH IV

Asemakadun kaupunkimaista, vanhaa katutilaa rajaava puurakennus vuodelta 1925, jossa nykyään liiketiloja. Yläkerros asuntona. Rakennuksessa toimi Yhteiskoulu v. 1950 asti. Julkisivuja muutettu moneen kertaan, nykyinen talon alkuperäiseen tyyliin sopimaton "modernisointi" ehkä 1960 -luvulta. Sisätiloja ei inventoitu.

220. Asemakatu 5, (ent. Sjoen Teräs, nyk. Kirjapaino)



P RH IV

Tavanomainen, mutta Asemakadun miljööön osana oleva puurakennus, jossa liiketiloja ja ennen ollut myös matkustajakoti toisessa kerroksessa. Sisätiloja ei inventoitu.

20. Asemakatu 6, (ent. Kuutin talo, Pikku-Pirkka) (# 20)



P RH III

Kookas usean asunnon ja pienten liiketilojen puurakennus, joka tehty vuosina 1924-25, ja peruskorjattu v. 1992. Kapearunkoisissa piharakennuksissa oli vuosia kirjapaino, pyörä- ja kelloliike. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

23. Asemakatu 7, Erälä (# 23)



M RH, MA II

Erälä on tyylipuhdas esimerkki funktionalismista. Lisäksi se on tyyliinsä ainoa lähes alkuperäisessä asussa säilynyt edustaja Suonenjoella. Rakennettu sodan takia katkonaisesti vuosina 1939-1943. Asuntoja ei inventoitu.

221. Asemakatu 8, ent. Kalla



P RH III

Sodanjälkeistä liike- asuinrakentamista kaupunkimaaisessa mittakaavassa. Sisäänkäynti ja porrashuone avaran väljästi toteutetut. Sisätiloja ei inventoitu.

222. Asemakatu 11, (ent. Säästöpankin talo)



P tai M

RH, MA

III

Hyvin säilynyt liike- ja asuinrakennus vuodelta 1957, jonka entisissä pankkitiloissa on nykyisin seurakunnan virasto. Kolmekerroksisen pääosan lisänä on yksikerroksinen osa.

21. Asemakatu 10, Ylä-Tanninen (# 21)



M

RH, MA

II

Aseman kanssa samaa aikakautta oleva liike-asuinrakennus on perusolemukseltaan selkeä ja paikkaansa sopiva, mutta vailla käyttöä ja kunnossapitoa uhkaavasti rapistumassa. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

14. Rautatieasema (# 14), tavaramakasiini ja varasto



V

RH, MA

I

Rautatieasema on huomattava julkinen rakennus Suonenjoella. Vuosina 1887-89 tehty asema oheisrakennuksineen on rakennustyyliiltään aikansa tyyppillinen esimerkki. Valta-kunnallisesti merkittävien rautatieasemien suojelusopimukseen kuuluva asema-alue.

15. Veturitalli (# 15)



V

RH, MA

II

Veturitalli on Suonenjoen keskustan vanhimpia kivirakennuksia. Lisäksi se on laajina tyyppillinen esimerkki. Kääntölaite peittymässä kasvavaan vesaikkoon. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

223. Rakkaudenkuja 2, (ent. asemapäällikön talo ja yhteissauna)



V

RH, MA

II

Rakennukset edustavat tyyppillistä asema-alueiden asuntoarkkitehtuuria. Pihapiiri on erittäin hyvin säilynyt. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

224. Rakkaudenkuja 8, (ent. ratavartijan talo ja rata-toimisto)



V

RH, MA

II

Asema-alueiden asuntoarkkitehtuurin sympaattista henkeä huokuva asuinrakennus lasikuisteineen ja hyvin korjattuine sisätiloineen. Pihapiirin toimistona ollut rakennus lienee asuintalo ajalta ennen rautatietä.

13. Rautalammintien alikäytävän kivirakenteet (# 13)



M

RH, MA

II

Vaikuttavan huolellisesti toisiinsa sovitetut kivilohkareet rajaavat Savon radan allittavaa katua. Alikulun teko aloitettu v. 1938, sodan takia valmistui vasta 1940-luvulla. Rapistuneen näköinen rautatiesilta huonontaa kokonaisvaikutelmaa.

Sairaalakatu (# 5)

6. Sairaalakatu 4, ent. Kinnusen kahvila, nyk. Suikkanen (# 6)



P

RH

IV

Osa talosta lienee ollut jo ennen 1900-lukua. Monista laajennuksista ja muutoksista huolimatta ulkopuoli piharakennuksineen edelleen vanhaa rakentamisperinnettä ilmentävä. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

8. Sairaalakatu 1, ent. livanaisen kauppa (# 8)



P

RH

III

Perinteikäs kaupparakennus oli viime vuosikymmenet asuntona ja nyt sitä ollaan korjaamassa vanhaan asuunsa.

Ukkolankatu (# 9) (225)

A7

M

HI, RH, MA

II

Ukkolankadun pientaloasutus muodostaa miellyttävän asuinkadun miljöön. Kadun paikalla ollut lampi on täytetty läheisen Alikäytävän kaivumailla ja siten jälleenrakennuskauden talot on voitu rakentaa. Pääosin kadun talot on tehty 1950-luvulla, tyyliltään samantapaisina. Katunäkymä on säilynyt rakentamisaikansa hengessä, vaikkakin kasvillisuus ajan kuluessa on vallannut entistä avaruutta.

226. Ukkolankatu 16 (Hämäläinen)

P

RH

IV



Hyvin alkuperäisasussaan säilynyt, v. 1951 valmistunut pientalo piharakennuksineen. Tyypillistä yläkerran tilat, joita voitu käyttää erillisasuntona. Kellarissa sauna- ja varasto-tilat ja autotalli. Myös piha on alkuperäisen mukaisena.

227. Ukkolankatu 7 (ent. Kaipainen, nyt Mäkinen)

P

RH

IV



Selkeää 50-luvun pientalorakentamista vuodelta 1953, suunnittelijana Olavi Soikkeli. Tontilla oleva Sairaalakadun kevytliikenneväylään rajoittuva varastorakennus on kenties 1800-luvun puolelta. Tässä rakennuksessa toimi aikoinaan elokuvateatterikin. Ei varsinaisesti inventoitu, mutta mukana elokuvateatterihistorian takia.

228. Ukkolankatu 28 (nyk. Pailakka)

P

RH

IV



Karkea 50-luvun rappauspinta, ulkopuoli alkuperäinen katetta ja sisäänkäyntikuistin katosta lukuun ottamatta. Sisäpuolella paljon alkuperäistä.

Harakkaniemi (# 11)

A8

Harakkaniemessä on ollut 1900-luvun alkupuolella paljon pieniä, vaatimattomia ”pienasuntomökkejä”. Viime vuosikymmeninä pienimmät ja huonokuntoisimmat on purettu pois ja osittain korvattu uusilla taloilla. Monia on myös kunnostettu ja laajennettu, eikä aina olevan rakennusosan tyylin mukaan.

10. Herralantie 12, (ent. Kutvosen huonekalutehdas) (# 10)

P

RH

IV



1936-1937 tehty tehtaan vanhin osa ja laajennusosa vuodelta 1948 ovat muistona vireästä puusepänteollisuudesta, nyttemmin otettu jälleen käyttöön varasto- ja verstaatioina. Sisätiloja ei inventoitu.

229. Harakkaniemekatu 4 (ent. suksitehdas ja Ikonen)

P

RH

IV



Esimerkki Harakkaniemen teollisuusvaiheen asumisesta; asuinrakennuksessa monia pieniä vuokra-asuntoja ja sauna. Piharakennuksessa verstaatioita, joissa tehty mm. Kapasen suksia ja alumiinisia Eve-veneitä. Nyt molemmat tyhjiillään ja lämmittämättömänä, jo melko huonoon kuntoon menneinä. Sisätiloja ei inventoitu.

Herralantie - Valkeisenkatu

A9

230. Herralantie 1, valtion virastotalo

P

RH

IV



1970-luvun modernismia, jossa useat valtion laitokset koottu samaan rakennukseen. Sisätiloja ei inventoitu.

231. Herralantie 3, ent. linja-autoasema

P

RH

IV



Matala ja laaja-alainen kokonaisuus, jossa katosrakenteen liimapuupalkit näkyvässä asemassa. Edelleen melko alkuperäisenä. Sisätiloja ei inventoitu.

232. Herralantie 6, kaupungintalo

M

RH

III



Arkkitehtikilpailun pohjalta v. 1971 valmistunut virastotalo, suunnittelijana ark.tsto Hyvämäki-Karhunen. Alkuperäiset ratkaisut pääosin ennallaan, paitsi vesikatolle on lisätty ilmastointikonehuone. Viereisessä puistossa Raimo Heinin Mansikkatytöt-patsas.

306. Olavi Leskisen katu 1, ent. Karvonen

P

RH

IV



Viimeinen jääne vanhan Viistokadun puutalomiljööstä, jossa asuintalot olivat kiinni katurajassa. Kuutiomainen, kaksikerroksinen asuintalo aumakattoineen ja piharakennuksineen on säilynyt perinteisessä keskusta-asuinrakennuksen tyyliinsään. Sisätiloja ei inventoitu.

233. Valkeisenkatu 20 ent. Yläaste ja Puukoulu



P RH III

Kirkonkylän kansakouluna vuodesta 1921 ollut puinen koulurakennus sai seurakseen vuonna 1958 valmistuneen ”kivikoulun”, jotka yläasteen siirryttyä pois jääneet tyhjilleen. Yläaste on kaupunkikuvallisesti näkyvä ja arkkitehtuuriltaan vaikuttavan oloinen rakennus.

234. Valkeisenkatu 18 ent. Opettajien asuntola



P RH III

Selkeä, kaksikerroksinen pulpettikattoinen asuinkerrostalo vuodelta 1958, joka tehtiin vuokra-asunnoiksi opettajille. Nykyään tavallisena vuokratalona.

Valkeisenkatu

A10

Valkeisenkatu on kapea asutokatu, jonka varrella on pääosin mielenkiintoisen pienimittakaavaista rakentamista eri ajoilta.

235. Valkeisenkatu 16 (nyk. Pelkonen)



P RH III

Tyylikäs 50-luvun asuintalo (valmistunut 1954); mm. pääsisäänkäynnin vieressä on kolmen mainiosti sommitellun ikkunan ryhmä. Paneloitu porras kaarevine osineen. Sisätiloihin tehty muutoksia, mm avaamalla väliseiniin isoja oviaukkoja.

236. Valkeisenkatu 12A (Merikoski)



M RH II

Vuonna 1956 valmistuneen rakennuksen arkkitehtuuri ja tilojen sijoittuminen poikkeaa paikkakunnan ja rakennusaikansa valtatyylistä; näyttää kadulle päin 1960-lukulaiselta ja mm. lasten makuuhuoneet sijoitettu alarinteen puolelle, eikä ajalle tyyppillisesti yläkertaan. Päätyyn on jo alun perin tehty hammaslääkärin vastaanottotilat.

237. Valkeisenkatu 10 (ent. Kanninen, nyk. Ikävalko)



P RH III

Loivasta aumakatostaan huolimatta kuutiomainen, kaksikerroksinen asuinrakennus, jonka Matti Kanninen suunnitteli ja rakensi v. 1958 neljä asuntoa ja kellaritilat sisältävänä. Omistajavaihdoksen myötä rakennuksessa tehty muutoksia, joita pyritti sopeuttamaan talon henkeen.

3. Valkeisenkatu 5A (nyk. Tikkanen #3)



P RH III

Pääosin 1920-luvun alkuperäisasussaan säilynyt, monta asuntoa sisältävä, kuitenkin päälle päin pienen näköinen talo, jonka talousrakennus on myös säilytetty melko alkuperäisenä hevostalleineen ja puuliitereineen. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

Kotitanhut (# 2)

A11

Vehreä pientalojen hevosenkenkä-muotoinen asutokatu, jonne tehty eheällä tyylillä pientaloja 1940-luvulta alkaen.



M RH, MA II

238. Kotitanhut 1 (Markkanen)



P RH IV

V. 1957 valmistunut asuinrakennus, joka pääosin ennallaan.

239. Kotitanhut 3 (Ruusunen ja Tuura)



P RH IV

Paritalona v. 1952 tehty asuinrakennus, joka säilytetty hyvin alkuperäistyyliinsään, vaikka mm. lisäeristetty ja vaihdettu ikkunat.

Kasarminkatu ja lähikadut; Velkala (240)**A12**

M

RH, MA

II

Jälleenrakennuskauden tonttitarpeen myötä rakentunut nauhamainen asuinalue, jonka rakennuksia on yleisesti laajennettu pesutilasiivin. Pihossa talousrakennuksia. Kokonaisuus säilynyt alkuperäishenkisenä huolimatta myöhemmistä muutoksista, esim. pesutiloja on rakennettu asuintalojen yhteyteen laajennusosina.

241. Kasarminkatu 5 (Nissinen)



P

RH, HI

IV

Entinen kauppakiinteistö vuodelta 1951, nyt asuinrakennuksena. Edukseen erottuva lisvedentien puoleinen julkisivu tyylikkäästi rytmitettyjen ikkuna-aukkojen myötä. Sisätiloja ei inventoitu.

242. Kasarminkatu 13 (Kolehmainen)



P

RH

IV

Vuonna 1947 valmistuneen talon ikkunamalli eroaa positiivisesti muista 1940-luvulla toteutetuista. Samoin julkisivujäsentelyssä on pieniä piirteitä tyylikkyyttä.

243. Poikkikatu 5 (ent. Tiihonen, nyk. Vasiljev)



P

RH

IV

1½ kerroksinen kellarillinen asuinrakennus, jonka yläkerrassa rakennustyyppille ja –ajalle ominainen vuokrattuna ollut asunto. Valmistunut 1949 tai 1950.

Majakatu (244)

Hyvä 1950-luvun talojen ryhmä.

**A13**

P

RH, MA

II

Metsolantie (245)**A14**

P

RH

IV

Ensimmäinen Suonenjoen ”oikea” kerrostalolähiö, Saharaksikin kutsuttu, koska talot rakennettiin soranottoalueelle ja hiekkaiseen maastoon. Vanhimmat lamellikerrostalot tehtiin 1960-l lopulla, viimeisimmät vuokratalot vasta lähivuosina.

246. Metsolantie 4, As Oy Suonenjoen Metsola



P

RH

IV

Elementtikerrostalot Metsolan rakentamisen alkua ajoilta, nämä vuodelta 1971. Poikkiharjaiset sisäänkäyntikatokset eivät ole alkuperäiset. Asuntoja ei inventoitu.

247. Metsolantie 8, As Oy Mälikorsu



P

RH

III

Rakennusliikkeen omana tuotantona, lähinnä rintamamiehille markkinoitu asuinkerrostalo. Asuntoja ei inventoitu.

307. Metsolantie 5, As Oy Jauhomaen Haka



P

RH

IV

Asuinkerrostalo vuodelta 1969, jossa punatiiliset päädyt ja pitkällä sivuilla ikkunalinjojen väleissä profiilipeltikaistat. Asuntoja ei inventoitu.

Kokkolammentie (248)**A15**

P

RH, MA

osittain III

Pitkän kadun varteen 1950- ja 60-luvuilla vaihteittain rakennettuja pientaloja, niin että samanikäiset ovat yleensä vierekkäin. Näin rakennustyylillä on jaksoittain melko yhtenäistä.



249. Kokkolammentie 17



P

RH

IV

Mielenkiintoisesti normaalista poikkeava esimerkki nuoremmasta, 1960-luvun puolivälin pientalosta.

Harjakangas (250) ja Putkinotko (251)

A16 ja A17

M

HI, RH, MA II, osittain III



Kylämaisesti, toistensa lähelle sijoitettuja "Asutustiloja" yhä maanviljelyksessä olevine peltoineen ja rakennuksineen. Raivattiin maanviljelykselle ja asuinpaikoiksi sotien jälkeen, mm. luovutetuilta alueilta kotinsa menettäneille karjalaisille. Eheä ja miellyttävä kokonaisuus. Myös maisemallisesti merkittävä.

252. Harjakankaantie 106 (Koponen)



P

HI, MA

III

Jälleenrakennuskauden maatilan harmoninen pihapiiri, jossa liikuttaessa avautuu ympäröivään maanviljelymaisemaan kauniita näkymiä. Asuinrakennusta laajennettu tyyliin sopeutuvasti. Sisätiloja ei inventoitu.

253. Yläpurontie 8 (Valkonen)



P

HI, RH, MA

III

Sotien jälkeen raivatun pientilan pihapiiri maisemallisesti sopusuhtaisena kokonaisuutena. Vuonna 1951 valmistuneeseen asuinrakennukseen on lisätty eteis-, sauna- ja pesutilat käsittävä osa entisen sisääntulon paikalle.

254. Rautalammintie 199 (ent. Taavetti Vehviläisen kauppa)



P

HI, RH

IV

Esimerkki entisajan kauppakiinteistöstä 1940-luvulta; piharakennuksessa toimi kyläkauppa. Sisätiloja ei inventoitu.

Vesitornin mäki, Peiponkatu (255)

Alkuperäistyyllissä säilynyt 1970-luvun talojen ryhmä.



A18

P

RH

IV

Kohteita eri paikoissa

1. Vanhamäki (ent. Vanhainkoti) (# 1)



M

RH, MA

I

Entisen vanhainkotialueen päärakennus 1930-luvulta on tyylikäs klassismin esimerkki. Ulkoasu ja pääosin sisätilatkin hyvin säilyneet.

4. Rautalammintie 11, Juhlatalo (# 4)



M

HI, RH

I

Vuonna 1944 suojeluskuntataloksi valmistunut liikerakennus myöhemmin tehtyine muutoksineen on merkittävä kaupunkikuvallinen rakennus valkoisine funkkishenkisine seinineen.

305. Rautalammintie 9, (ent. Tekstiili-Laine, nyk. Kodin Fiilis)



P

RH

IV

Näkyvällä paikalla ydinkeskustassa oleva liiketalo, jossa on ollut monenlaista liiketoimintaa vuosikymmenten aikana. Sodan jälkeen, 1940-luvulla tehty U-muotoinen rakennus sisäpihoineen tuo kaupunkimaista tunnelmaa nyky-Suonenjoelle. Rautalammintien puoleinen julkisivu, kuten muukin rakennus, on kokenut monia muutoksia.

256. Koulukatu 19, (Kaatron koulu)



P

RH

IV

1970-luvun puolivälin tasakattoinen, julkisivultaan punatiilinen koulu.

257. Väinökatu 11 Kivipelto



P

RH

IV

Persoonallisen reilu, ylöspäin viistosti levenevä räystäskotelorakenne, jolla on saatu pulpettikatto näyttämään vaaditulta tasakatolta.

310. Väinönkatu 8, ent. Vehnämylly,
nyk. Koskelonseudun leipomo



P RH IV

Osuuskaupan myllyksi 1940-luvulla tekemä rakennus on laajennettu sotien jälkeen matalalla leipomo-osalla. Sittemmin säilynyt ilman suuria muutoksia. Myllykoneisto edelleen paikoillaan.

Tervala

258. Tervalanranta 1



P RH III

Nauhaikkunajulkisivuin tehty asuinkerrostalo ulkopuolelta alkuperäisenä. Asuntoja ei inventoitu.

259. Tervalanranta 3, As Oy Suonenjoen Jokiranta



P RH IV

Rivitaloasuntoja vuodelta 1970 isoine joen puoleisine ikkunaseinineen, Kahi-seinineen ja atrium-pihoineen. Toisaalta sisääntulojulkisivu kerrostaloihin päin hyvinkin sulkeutunut. Asuntoja ei inventoitu.

260. Tervalanranta 4



P RH IV

Rivitaloasuntoja myös vuodelta 1970 persoonallisesti rytmitetyn punatiilijulkisivuin. Asuntoja ei inventoitu.

Sammalselkä

45. Sammaltalo (ent. Sammalselän koulu) (# 45)



M RH II

Tyylikästä ja moni-ilmeistä 1920-luvun koulurakentamista, sisätiloiltaan viihtyisä ja virikkeinen, varsinkin porrashuone on mielenkiintoinen.

Kopolanpelto ja Yhteislaitumen alue

A20

Kopolan viljeltyjen peltöjen ja metsän rajaukseen, lähelle Kuopiontieta, on rakennettu pientaloja sotien jälkeen, muutamia silloin tällöin. Sitten asuin-alueeksi kaavoitetulle yhteislaitumen alueelle rakennettiin 1970-luvulla muutamassa vuodessa kymmeniä tasa- ja loivakattoisia pientaloja sekä myös muutamia jyrkkäkattoisia taloja.

261. Sammalseläntie 4, (ent. Suihko, nyk. Savola)



P RH IV

1950-luvun iso omakotitalo, jossa alakerroksessa ison asunnon lisäksi pienempi. Yläkerroksessa myös asuintiloja. Sisätilat säilytetty hyvin alkuperäistyyliin.

262. Sammalseläntie 7, (ent. Pöyhönen, nyk. Vilpponen)



P RH IV

1940-luvun omakotitalo.

263. Hakapolku koillispuoli,



P RH IV

1970-luvun lopulla ja v. 1980 rakennettujen jyrkkäkattoisten pientalojen, ns. Käkikellotalojen ryhmä. Sijainti entisen yhteislaitumen alueella. Autokatos-varastojen kattomuotoa jo muutettu. Sisätiloja ei inventoitu.

264. Pajupurontie 38, (ent. Rikala, nyk. Viljajarju)



P RH IV

1976 valmistunut tasakattoinen pientalo, jota ei ole, toisin kuin valtaosaa naapuruston taloista, muutettu harjakattoiseksi. Sijainti entisen yhteislaitumen alueella. Sisätiloja ei inventoitu. Viereinen talo, Pajupurontie 40, on myös hyvin säilynyt ulkopuoleltaan.

Hovin- ja Pappilanelto , Jalkalantien varsi (265)



266. Hovinkatu 2, (Karttunen)



267. Karjakonkatu 2, Hovin vanha tuparakennus (Ylönen)



268. Toimenkatu 2B (ent. Anttonen, nyk. Latvala)



269. Pappilankatu (ent. kirkkoherran pappila, nyk. Vehviläinen)



42. Jalkalantie 160, Savon ammatti- ja aikuisopisto (ent. Maatalousoppilaitos) (# 42)



270. Jalkalantie 161, Vuotila



44. Harjun pappila (ent. pappila, nyk. vapaa-ajan rak.) (# 44)



43. Närevaara (# 43)



A21

P

RH, MA

III

Jalkalantien varteen, Pappilanelloille sijoittuneet pientalot muodostavat sopusuhtaiseen kokonaisuuden. Asuintonttien rehevien puutarhojen vastapainona asuinaluetta ympäröivät avoimet, viljeltyinä olevat pelto.

P

RH

III

1 ½ kerroksinen, kaksiasuntoiseksi vuosina 1953-54 rakennettu pientalo, joka 1980-luvulla muutettu rapattupintaisesta lautaverhoiluksi. Silti sisääntulo puolen julkisivu säilynyt omaperäisen mielenkiintoisena ja 50-luvun henkisenä.

P

RH

III

Maatilan pihapiiri nyt pientaloalueeksi rakennetulla alueella. Tilan työväen asuinrakennus, jonka suunnitellut Antti Halonen, on tehty 1930-luvulla. Sisätiloja ei inventoitu.

P

RH

III

1970-luvun edustustasosta asunorakentamista. Rannan puoleinen lasiseinä viistosti muihin seiniin nähden.

M

RH

III

Pelkistettyä 1960-luvun pappilasuunnittelua Rakennuksessa oli papin asunnon lisäksi kirkkoherravirasto. Molemmat nykyään yksityisasuntoina. Sisätiloja ei inventoitu.

V

HI, RH, MA

I

Vaikuttavan tyylikäs, Suonenjoen ainoa 1920-luvun klassismia edustava rakennusryhmä. Entinen maatalousoppilaitos sisältyy valtion omistamien, asetuksella suojeltuihin kohteisiin. Koulualueella lukuisia, eri ikäisiä ja tyyllisiä rakennuksia. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

P

HI, RH, MA

II

Metsän laitaan tyylikkäästi asettuva asutustilan pihapiiri. Rapattuseinäinen uudempi asuinrakennus maisemallisesti näkyvällä paikalla.

V

HI, RH, MA

II

Komea rakennus, lähialueensa harvoja vanhan ulkoasunsa säilyttäneitä 1800-luvun rakennuksia. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

P

HI, RH, MA

III

Närevaarassa on vuonna 1946 rakennettu maatilan asuin- ja navettarakennus poikkeuksellisesti saman katon alle, perinteisen karjalaistalon tyyliin. Sisätiloja ei nyt inventoitu, mutta ne ovat pääosin vanhassa tyyliin. Jalkalantien puoleista katosta hieman muutettu.

Mannilanelto (# 37)

A22

P

RH, MA

III

Pääosin 1920-luvulla melko tiiviisti rakennettu, pienehköjen asuinrakennusten alue. Taloihin on tehty vuosikymmenten aikana runsaastikin muutoksia, joiden myötä kokonaisvaikutelma paikoin tyyliiltään sekava.



Purola (271)**A23**

P

RH, MA

III

Joen rantarinteellä melko tiiviisti rakennettu, pienehköjen asuinrakennusten alue. Keskellä yhtenäinen, osin mansardikattoisten talojen ryhmittymä, joista osa lienee 1920-luvulla rakennettuja.

**Käpylä (272)****A24**

P

RH, MA

III



Työväestön asuinalueeksi 1920-luvulta alkaen muodostetuille, alkuaan vuokratonteille rakennetut vaatimattomat, tavallisesti keittiön ja makuuhuoneen kokoiset asuintalot ovat vuosikymmenien saatossa saaneet seurakseen isompiakin taloja ja pieniä taloja osin laajennettukin, mutta silti alue edelleen mainitsemisen arvoisin. Huomattakoon, että alueella on toki joukossa vanhojakin rakennuksia, joiden muutostyöt eivät ole kovinkaan onnistuneesti sopeutettu olevan rakennuksen tyyliin. Käpylään on rakennettu myös uudempia rakennuksia, joita ei myöskään ole sovitettu vanhaan naapuruston rakennustyyliin.

Muuntajankatu, Notkola (273)**A25**

P

RH, MA

IV

Sotien jälkeisen asuinrakentamisen aikaansaama yhtenäistylinen taloryhmä. Tosin joitakin taloja jo osin remontoitu alkuperäistyyliin kuulumattomin lisukkein. Sisätiloja ei inventoitu.

274. Muuntajankatu 1, Savon Voima Verkko Oy

P

RH

IV

Sähköyhtiön 50-luvulla rakennuttama asuin- ja toimistotalo ja varistorakennus. Nykyään enää asuinkäytössä. Sisätiloja ei inventoitu.

Kohteita Käpylän tuntumassa**275. Iisvedentie 357**

P

RH

IV

1960-luvun rakentamisen muotivaihe, Minerit-levytys, muutenkin ajan hengen mukaisessa, pienehkössä omakotitalossa. Sisätiloja ei inventoitu.

276. Mansikkaraitti 24, Nordic Jamin paritalo

P

RH

IV

Vuonna 1974 pakastamon työntekijöille valmistunut paritalo, jonka tumma tasakattohahmo poikkeaa muotokieleltään seudun rakennusperinteestä. Sisätiloja ei inventoitu.

277. Yläkosken Koskenkaarre (Halonen)

P

HI, RH

III

Antti Halosen suunnittelema ja rakentama pienimuotoinen rantasauna-kesämökki, valmistunut vuonna 1934. Lähellä vuonna 1961 rakennettu viitoseinäinen kesämökki valmismallistosta, molemmat esimerkillisen alkuperäisasussaan, katetta ja väritystä lukuun ottamatta.

278. Myllykoskentie 35 (Soininen)

P

RH

III

Vuonna 1965 rakennettu loivakattoinen pientalo, jonka pohjaratkaisu on tavanomaisesta poikkeava. Sijainti joen rannalla metsämaastossa.

88. Myllykoski (# 88)

P

HI, MA

IV

Vanha (1600-l alkaen asutusta) maatilan pihapiiri, jonka rakennuksia muutettu matkailupalvelujen käyttöön, osin tyyliin sopimattomin rakentein. Sisätiloja ei varsinaisesti inventoitu.

Petsamo (279)

A26

P

RH, MA

III ja IV

Joen varteen, nauhamaisesti ja tiiviisti rakentunut pienten asuinrakennusten alue. Taloja ovat rakentaneet 1920-luvulta alkaen lähinnä sahatyöläiset.



Iisvesi

280. Kymintie 1 (ent. Kymin vuokrakasarmi)



A27

P

HI, RH

IV

Kaksi pitkää puutaloa, jotka Kymi Oy rakennutti vuokra-asunnoiksi työntekijöilleen. Joitakin vuosia sitten tehdyn peruskorjauksen myötä sisätilat eivät enää ole alkuperäisiä, mutta ulkopuoli monine sisäänkäyntikatoksineen on tavallisesta Iisveden rakennuskannasta poikkeava. Sisätiloja ei inventoitu.

281. Kymintie 7, Sirnikka (Hänninen)



P

HI, RH

IV

Muistuma Iisveden sahateollisuuden ajoilta, tällä paikalla toimineen Kymin sahan asuin- ja toimistorakennus. Sisätiloja ei inventoitu.

282. Karsikonmäentie, Simola



P

RH, MA

III

Perinteikäs maalaistalo (saattaa olla vuodelta 1920) maisemallisesti näkyvällä paikalla. Iso tupa. Sopusuhtainen aitta. Kivinavetta Iisveden radan teon ajalta. Sisätiloja ei varsinaisesti inventoitu.

86. Relletti (nyk. Ropponen) (# 86)



P

RH

IV

V. 1946 työntekijöilleen asunnoiksi Peuran rakennuttamat 2 taloa, joissa 30-l klassismin piirteitä. Iisveden puoleinen on vielä pääosin alkuperäisassaan, mutta jo huonohkossa kunnossa. Toista taloa on muutettu peruskorjatussa. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

283. Tapiolantie 2, Iisveden koulu



M

RH, MA

II

Onnistuneesti massoitteilla ja värityksen vaihtelulla jäsenneily koulurakennus, joka valmistui v. 1954.

284. Tapiolantie 4, Iisveden koulun ent. asuntola



M

RH, MA

II

Koulun vieressä, samanhenkisenä hyvänä esimerkkinä aikansa (1954) rakentamisesta. Lisäksi säilyttämisen arvoinen, tyylikäs kellari piharinteessä. Sisätiloissa tehty muutoksia asuntoihin, joita ei inventoitu.

85. Tapiolantie 51, Sormula (Peura) (# 85)



M

HI, RH

I

Komea, klassismin henkeen vuonna 1937 tehty kartanomainen asuinrakennus maatilan päärakennukseksi. Harvinainen Suonenjoella. Sisätiloja ei nyt inventoitu.

285. Iisvedenraitti 3, ent. Sikanen



P

RH, MA

III

Kenties 1800-luvun asuinrakennus säilytettynä entisellään vuosikymmenien takaisessa asussaan. Vapaa-ajan asuntona.

286. Iisvedenraitti 8, Kirin talo



P

HI, RH

IV

Monia muutoksia kokenut suurikokoinen kokoontumistalo, vuodelta 1927, mutta sittemmin perusteellisesti ulkoasua myöten muutettu. Sisätiloja ei inventoitu.

287. Iisvedenraitti 23, ent. Säästöpankki



P

RH

IV

Entinen pankin toimitila-asuinrakennus vuodelta 1966, jossa nykyään hoitokoti ja osakeasuntoja.

84. lisveden asema ja rantamakasiini (# 84)



V HI, RH, MA I

Valtakunnallisesti merkittävien rautatieasemien suojelusopimukseen kuuluva asema-alue. Vuosina 1887-89 tehtyä asemarakennusta ja rantamakasiinia on jo ansiokkaasti entistetty ja kunnostustyö yhä jatkuu vanhan, alkuperäiskäytöstä poistuneen rautatieasemamiljöön parissa.

288. lisveden aseman viereiset ent. VR:n asuinrakennukset (# 84)



V HI, RH, MA I

Tyypilliset VR:n asuinrakennukset nyt yksityisomistuksessa ja kunnostettuina. Tärkeässä asemassa viereisen asemamiljöön täydentäjänä. Sisätiloja vain osittain inventoitu.

289. lisvedenraitti 29, ent. OP



P RH III

Liike- asuinrakennus lisveden taajaman kasvun ajoilta, valmistumisvuosi 1954. Alaker-taan tehty pankin ja apteekin tilat, asuntojen sijoittuessa ylempiin kerroksiin. Välttynyt näkyviltä muutoksilta.

79. lisveden Metsä Oy (# 79)



P RH III

Kaarikatkoiset saharakennukset ovat vuodelta 1924 ja säilyneet melko hyvin muutoksilta. Sisätiloja ei inventoitu.

80. Peuran sahan ent. rullatehdas (# 80)



P RH IV

Raunioitunut, osittain purettu teollisuusrakennus vuodelta 1908. Pitkä piippu on maise-mallisesti tärkeä muistomerkki lisveden sahateollisuuden kukoistuksesta. Sisätiloja ei inventoitu.

290. Peurankatu 4, sahan ent. toimisto-asuinrakennus (# 80 alueen osana)



P RH III

Julkisivun jäsentely rytmittää rakennusta elävästi. Sisätiloja ei inventoitu.

291. lisvedenraitti 37, ent. terveystalo



P RH IV

1950-luvulla terveydenhoidon tarpeisiin tehty rakennus, jossa neuvolatilojen lisäksi 4 asuntoa.

292. Tervontie 4, päiväkotii



P HI, RH IV

Mannerheimin lastensuojeluliiton rakennus, joka tehtiin vuonna 1942 lastentarhaksi. Nykyään kaupungin päiväkotina.

Kolikkoinmäki (# 81)

A28

V HI, RH, MA I

Valtakunnallisesti merkittävä asuinalue, rakennettu 1920-luvulta alkaen, lähinnä lisveden sahatyöläisten omana työnä asuntotarpeita täyttämään. Korjaus- ja laajennustyöt tehty pääosin tyyliin sopivasti, alueen rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo ymmärtäen. Kuitenkin paikoitellen tehdyt muutosrakennelmat eivät näytä oikein harkituilta.



Vesikiventie (293, 294, 295)

A29

M ja P RH, MA III

Viereisen Kolikkoinmäen tultua täyteen rakennetuksi, sijoittuivat talot sotien jälkeen Vesikiventielle, siellä olleiden muutamien varhaisempien talojen lisäksi. Pääosin eheää, toisiinsa tyyllisesti sopivaa rakennuskantaa. Vesikiventien alkupäässä on vanhempaa rakennuskantaa, tehty ennen sotia. Pidemmällä on sotien jälkeen rakennettua, joista varsinkin kohdealueeksi valitut Vesikiventien suoran loppupuolen talot säilyneet hyvin alkuperäistyyliissä.



82. Jauholahdentie 2, (ent. Kalle Jalkasen talo, nyk. Tolmunen) (# 82)



P HI, RH IV
Olympiahihtäjä Kalle Jalkasen vanhempien rakentama sahatyöläisen talo, kenties 1910-luvulta. Säilynyt ulkoa ilman mainittavia muutoksia. Sisätiloja ei nyt inventoitu, mutta nekin pääosin entisellään.

Kinnulanniemi

A30

Seudun elinkeinotoimintahistorian yksi merkittävä alue, jossa sotien jälkeen mittavaa puutavaran käsittelyä monien eri puutavarayhtiöiden toimesta. Rautatie, osittain kaksiraiteisena, ulottui Heponiemeeseen asti, jotta vesitse kuljetettua puuta pystyttiin lastaamaan juniin. Kiskotukset on purettu, mutta entisestä toiminnasta on jäljellä ratalinja leikkauksineen, pengerryksineen ja lastauslaitureineen.

296. Vesikiventie 237, (Lappalainen, ent. koulu)



P RH II
Entinen koulurakennus, alakoulu, tehty lisätilaksi koululle v. 1935.

297. Vesikiventie 239, Sininen majatalo, ent. Vaajanien koulu (Angelin)



P RH II
Entinen koulurakennus, yläkoulu. Nykyisellään majatalona toimiva rakennus 1920-lyyliä, valmistunut 1920.

298. Tuomaalantie 71, Eevala (Mattila)



P RH III
Empire-henkinen asuinrakennus, kenties 1700-luvulta (hirressä vuosiluku 1725). Lasikuisti päädyn kolmioineen mittasuhteiltaan raskaanoloinen. Sisätiloihin, joita ei varsinaisesti inventoitu, on tehty muutoksia. Tuvan alla on kivistä holvattu kellari, kooltaan n.7x4m.

299. Tuomaalantie 88, (Hyvärinen)



P RH IV
1970-luvun pieni asuinrakennus ajalle tyypillisine päädyn "umpikontteineen".

300. Tuomaalantie 119 B, (ent. Tampella, nyk. Paatelainen)



P RH III
Tampellan rakennuttama, v 1949 valmistunut entinen toimisto-asuinrakennus metsäisellä rantarinteellä. Nyt pelkästään asuinkäytössä. Katoksessa ristikkosäleikköä. Entiset toimitilat yhdistetty asuntoon väleisinä avaamalla.

Tapiola ja Raatmaa (301, 302 ja 303)

A31 ja A32

lisvedentien läheisyydessä on vanhempaa, sahojen vaikutuksesta tehtyä asutusta, mutta kaakkoinen osa ja Raatmaa ovat asutettu ja osin raivattu sotien jälkeen, kun tänne osoitettiin siirtokarjalaisille ns. kylmiä tiloja, asutustiloiksikin nimitettyjä. Asukkaat olivat kotoisin pääosin samoilta seuduilta. Talot talousrakennuksineen tehtiin kylämäisesti toistensa lähelle, näköetäisyydelle naapureista.



304. Tapiolantie 234, (Salpakari Mikko)



P RH, MA IV
Edustava esimerkki Tapiolaan sotien jälkeen tehdystä asutustilasta. Pellot yhä viljeltyinä ja pihapiiri hyvin hoidettuna.

MUUT MAISEMALLISESTI TÄRKEÄT ALUEET;
MM AVOIMET KULTTUURIMAISEMAT

- B1. Vanhamäki
- B2. Kirkon seutu
- B3. Asema-alue
- B4. Harjakankaan-Putkinotkon viljelymaisema
- B5. Ent. Maatalousoppilaitoksen pellot
- B6. Onnelanpellot, varsinkin näkymäsuunnat keskustaan ja Pihlaja- + Asemakadun rinteeseen päin, katsottaessa Kuopiontieltä Meijerinrinteestä ja Karttulantieltä Onnelan molemmin puolin.
- B7. Hännilänpellot
- B8. Iisveden koulun seutu Peuran ja Simolan peltoineen, Iisveden suoran pellot
- B9. Iisveden aseman seutu
- B10. Näkymät 9-tieltä keskustaan päin (useita eri kohdissa, mm Peltolan rantapello, jokisuunta)
- B11. Näkymät junasta (useita eri kohdissa, mm. Kaplaan jokisillan luona, Soitunlahden seudulla)

arkkitehtuuritoimisto J-P Husso
Juha-Pekka Husso, arkkitehti
Paavo Kolin katu 4 B 10-11
33720 TAMPERE

puh 040 508 9294
sähköposti: jphusso@kolumbus.fi